

Opschrift

Vergadering van 13 april 2026

Nummer: 2026_MV_00302

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Ronny Rysermans: Lokale expertise inzetten tegen Aziatische Hoornaar

Raadslid(-leden):

Ronny Rysermans - N-VA

Bevoegd: Bram Van Braeckevelt

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

De Aziatische hoornaar is een invasieve exoot en vormt een reële en groeiende bedreiging voor onze biodiversiteit, in het bijzonder voor de wilde bijen en honingbijen, die al sterk onder druk staan. Ook voor mensen kan de hoornaar een bedreiging vormen. Bovendien wordt de steek van de hoornaar door het Antigifcentrum aangegeven als ‘zeer pijnlijk’.

Van eind mei 2025 tot half oktober 2025 behandelde RATO vzw 6.064 meldingen in Oost-Vlaanderen, met betrekking op het bestrijdingsseizoen van de Aziatische Hoornaar. Dit ging soms over meer dan 100 meldingen per dag.

We zullen de exoot nooit meer helemaal kunnen verdrijven, maar een blijvende bestrijding moet op peil gehouden worden. We zien dat sommige lokale besturen hun beleid aanpassen op basis van wetenschappelijke evaluaties. Zo heeft Zottegem recent beslist om haar aanpak te verfijnen. Waar de stad de voorbije jaren nog meer dan 800 gratis vallen verdeelde onder inwoners, kiest ze nu voor een meer gerichte strategie. Dit doordat de effectiviteit van de vallen (nog) niet bewezen is. Ook de provincie Antwerpen ziet af van de lenteval. Daar wordt geopperd dat die mogelijk meer kwaad dan goed doet. Stad Zottegem zal sterker inzetten op lokale expertise, met name door imkers te ondersteunen met aangepaste lokvloeistof zodat zij – op basis van hun kennis en ervaring – vallen selectief kunnen inzetten. Daarnaast blijven ze hun beleid aanpassen, naarmate de feedback van imkers wijzigt.

Hierover onderstaande **vragen**;

Vraag:

1. Heeft het stadsbestuur kennis genomen van de aangepaste aanpak in Zottegem en de wetenschappelijke argumenten die daar aan de basis liggen? Hoe kijkt de schepen naar de aanpak en ziet hij hier graten in voor Gent?
2. Werkt de stad Gent vandaag structureel samen met imkers of imkersverenigingen bij de bestrijding van de Aziatische hoornaar? Zo ja, op welke manier? Zo neen, hoe wil men in de aankomende bestrijdingsseizoenen werk maken van een dergelijke samenwerking?
3. Hoe evalueert Gent vandaag de effectiviteit van het gebruik van lentevallen door burgers?

Antwoord

Mr. Rysermans,

De impact van de exponentiële toename van de Aziatische hoornaar kan inderdaad niet onderschat of geminimaliseerd worden. Ook in Gent kiezen we voor een gerichte strategie voor het bestrijden ervan en we werken daarvoor samen met Rato vzw, net als de meeste andere Oost-Vlaamse steden en gemeenten.

Overall in Europa zien we dat de lentevallen steeds populairder worden, vooral bij imkers, maar zoals u zelf ook aangeeft, zijn er inderdaad nog veel onduidelikheden over het effect van die lentevallen.

Als stad volgen we het advies van experts van onder meer het Vlaamse Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek en we zullen voorlopig geen voorjaarsvallen verdelen. Er is ook geen samenwerking voorzien met imkersverenigingen voor het bestrijden van de Aziatische hoornaar of het verdelen van de lentevallen.

De vangbaarheid van hoornaren met de vallen is namelijk erg laag en er is voorlopig geen indicatie dat er een verband zou zijn tussen 'spring trapping' en het aantal zomernesten. Wat je afvangt in het voorjaar heeft op grotere schaal weinig impact op de populatie. Ondanks de uitgebreide bestrijdingscampagnes van de voorbije jaren en het toenemende aantal vallen, blijven de aantallen stijgen en zitten we aan 2,5 tot 5 gemelde nesten/km². Het reële aantal nesten zou wel eens het dubbele daarvan kunnen zijn. De lentevallen kunnen de opmars dus niet stoppen, al zouden ze op zeer lokale schaal misschien wel impact kunnen hebben (interessant voor imkers).

Ondertussen bestuderen onderzoekers van KUL, Erasmus Hogeschool, Departement Economie, Departement Omgeving en Natuurpunt de effecten van het wegvangen van koninginnen en de bijvangsten binnen het Mijntuinlab-onderzoek. Hoewel het logisch lijkt om koninginnen weg te vangen, kan dat immers ook onbedoelde gevolgen hebben die we willen vermijden. Zo kunnen er grotere nesten ontstaan doordat de natuurlijke competitie tussen koninginnen wegvalt, of kan de natuurlijke dynamiek worden verstoord waarbij koninginnen elkaars nesten overnemen. Alle info over dit onderzoek kan je ook zelf raadplegen op de website van mijntuinlab.be.

We volgen alleszins alle nieuwe inzichten rond Aziatische hoornaars van nabij op en investeren in Gent vooral in de florale kwaliteit van het openbaar domein als belangrijke maatregel om bijen te beschermen. Het echte probleem situeert zich bij het tekort aan voedsel voor bestuivers. Daarom kiezen we resoluut voor inheemse planten of bomen en

voor vaste planten die lang en afwisselend in tijd bloeien zodat er altijd voldoende nectar is. Ook het ecologisch beheer blijft heel belangrijk. Extensieve grasterreinen met bloemen en massieven van bloeiende vaste planten vormen een belangrijke voedsel- en verblijfplaats voor bijen en andere insecten en dieren.

Maar wie toch graag zo een val wil gebruiken, kan die natuurlijk eenvoudig zelf aankopen bij bijvoorbeeld imkerverenigingen of imkerwinkels. Ze zijn alleszins veel selectiever dan de "zelfgemaakte omgekeerde petflessen", die vooral andere soorten dan Aziatische Hoornaars vangen. Belangrijk is dan wel om het protocol voor die lentevallen goed te volgen en om het afvangen te beperken in de tijd.
